

**VISUOMENINĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS IR PRIEŽIŪROS KOMISIJOS
PRIE VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS POSĖDŽIO
P R O T O K O L A S**

2021-03-18, Nr. 49
Vilnius

Posėdis įvyko 2021-03-18
Pasitarimo pirmininkas – Dainius Labeckis
Pasitarimo sekretorė – Milda Laužikaitė

DALYVAVO:

Komisijos nariai Andreas Byrne, Banga Grigaliūnaitė, Algis Davenis, Dainius Labeckis, Milda Laužikaitė, Laura Pačtauskaitė, Pranas Gudaitis, Roma Vasyliūtė-Byrne.

SVARSTYTA:

1. Dėl medžių Žaliųjų ežerų g. 2 (pagal UAB „EIKA“ prašymą, pakartotinai).
2. Dėl klevų Šv. Kazimiero g. 5A – Bokšto g. 21.
3. Dėl medžių Kareivių g. atkarpoje tarp Žirmūnų ir Verkių gatvių bei Kareivių ir Verkių gatvių sankryžos (pagal projektą).
4. Dėl liepos Mokyklos g. 66.
5. Dėl beržo Pievų g. 10B.
6. Dėl medžių Savanorių pr. 28 (pagal projektą)
7. Dėl medžių Gelvonų g. (pagal projektą).
8. Dėl medžio Paupio g. 33.
9. Dėl eglės Mokyklos g. (pagal gautą prašymą)
10. Dėl liepų Maironio g.(priešais Skaisčiausiosios Dievo Motinos ėmimo į Dangų katedros fasadą).
11. Dėl medžių tvarkymo Vykinto g. 27.

NUTARTA:

1. Komisija susipažino su (1) rangovo (UAB „EIKA“) pateiktu geresnės kokybės brėžiniu ir po to pateikta (2) projekto užsakovo (Vilniaus Universiteto) informacija. Projekto užsakovas informavo, kad bus siekiama išsaugoti visus medžius, kurie nepatenka į projektuojamo pastato teritoriją (net ir vaismedžius), o kirsti numatoma tik tuos, kurie patenka į projektuojamo pastato teritoriją. Taip pat buvome informuoti, kad atsižvelgiant į tai, bus koreguojamas projektas ir tai jau suderinta su projektuotojais. Tačiau rangovų pateiktame brėžinyje kol kas yra pažymėti kirsti būtent tie medžiai,

kurie nepatenka į projektuojamo pastato teritoriją, įskaitant ir klevą Nr. 48, kuri Komisija nurodė išsaugoti kaip įvairiapusiškai vertingą ir statybai netrukdančią (žr. Komisijos posėdžio protokolą Nr. 48). Tuo tarpu į pastato statybos teritoriją patenkantys medžiai pateiktame brėžinyje nežymimi kaip kertami, o žiniaraštyje visai neregistruojami, nors jų išsaugojimas nesuderinamas su projekto įgyvendinimu. Akivaizdu, kad rangovų pateiktame brėžinyje fiksuojama projektavimo stadija dar prieš numatytą korektūrą. Komisija, įvertinusi šią situaciją ir užsakovų bei projektuotojų pasiryžimą išsaugoti medžius, daro išvadą, kad reikia **laukti žadėtos projekto korektūros, ir tik ją gavus priimti sprendimą dėl leidimų želdiniams tvarkyti** (kirsti, saugoti, genėti, taikyti arboristines priemones ar kt.) ir kertamų želdinių atkuriamosios vertės kompensavimo. Objektivių priežasčių šiuo metu šalinti medžius nenustatyta. Dėl projektavimo ir medžių išsaugojimo galimybių rekomenduojame projektuotojams tiesiogiai susisiekti su Komisija.

2. Komisija neprieštarautų medžių, augančių Šv. Kazimiero g. 5A sklype palei pastato Bokšto g. 21 sieną, kirtimui. Tačiau taip pat pastebėtina, kad šio namo būklė bloga ne dėl medžių, o dėl visiškos jo nepriežiūros. Taip pat nustatyta, kad šalia esančiame Bokšto g. 21 sklype saugotini medžiai iškirsti neturint tam pakankamo pagrindo.

3. Įvertinus įprastą patirtį, kad analogiškais atvejais į Komisijos išvadas niekada neatsižvelgiama, Komisija palieka savivaldybei ir projektuotojams priimti sprendimą dėl medžių kirtimo savo nuožiūra.

4. Pirmai nuo gatvės 3-kamienei liepai rekomenduojama šalinti sausas šakas ir trumpinti arčiausiai gatvės esantį jos kamieną (defoliacija iki 60%), preliminariai iki ~10-12 m aukščio, nedarant tarpubamblinių pjūvių. Darbų metu įvertinant medžio gyvybingumą (palikti gyvybingą, santykinai perspektyvią kamieno dalį). Antrai nuo gatvės liepai toje pačioje eilėje saikingai (visų pirma iš viršaus) redukuoti lają. Rekomenduojama, kad darbus atliktų kvalifikuoti arboristai.

5. Atsižvelgiant į gerą beržo (k. ap. ~147 cm) būklę (šakos sveikos, fitosanitarinė ir estetinė būklė gera, reikšmingų stabilumo pažeidimų nenustatyta), medį saugoti, jokių papildomų priemonių jo tvarkymui šiuo metu nerekomenduojama.

6. Komisija mato ribotas galimybes suderinti projekto sprendinius su medžių išsaugojimu. Tačiau, kadangi analogiškais atvejais į Komisijos išvadas niekada neatsižvelgiama, paliekame savivaldybei ir projektuotojams priimti sprendimą dėl medžių kirtimo savo nuožiūra.

7. Projektuojant rekomenduojama laikytis principo, kad nebūtini kirtimai nebūtų vykdomi ir būtų išsaugota (arba atsodinta) žalia juosta tarp projektuojamos teritorijos ir gyv. namo. Labai svarbu, kad namo gyventojams būtų išsaugotas estetinis žalumos vaizdas, kad būtų kuo mažiau nuostolių gyventojų gerovei, nes techniniai pastatai neigiamai veikia, o želdynai gyvenamojoje aplinkoje gerina psichoemocinę būklę. Projekte nurodytas argumentas, kad medžiai privalės būti iškirsti dėl Šiaurinės gatvės statybų, šiuo metu yra niekinis, kadangi šiedu projektai tarpusavyje nesusiję, o pagal viešai paskelbtą VMSA informaciją, jokių gatvių statyba šioje teritorijoje artimiausiu metu nenumatoma. Komisija negali pateikti išvados dėl konkrečių medžių, kadangi tokie medžiai pateiktame plane nėra pažymėti ir nėra aišku, kuriuos medžius norima kirsti, o kuriuos palikti.

8. Baltoji tuopa (k. ap. 358 cm, pareiškėjų prašyme neteisingai įvardyta kaip liepa), išskirtinių gabaritų ir istorinės vertės medis senamiestyje, auga prie XIX a. istorinio pastato kampo, su kuriuo tikėtina yra bendraamžis. Būklė patenkinama, pavojingumas nepasitvirtino, neseniai atlikti genėjimo (lajos redukavimo) darbai pagal išduotą leidimą. Leidimo medžiui kirsti neišduoti.

9. Medžio (dygioji eglė) būklė įvairiapusiškai gera, medis kaip vienintelis pusiau uždaramame mokyklos kieme yra reikšmingas akcentas aplinkos estetikai ir pozityvus veiksnys mokyklos

bendruomenės narių emocinei savijautai. Atstumas nuo pastato pakankamas, rekomenduojama saugoti.

10. Pagrindo medžių kirtimui nėra, medžiai šioje vietoje (abipus katedros portalo, tarp gatvės ir pastato) yra gana svarbūs estetiniu ir ekologiniu požiūriu. Pagal LR Želdynų įstatymo 3 str. 2 d., želdynus ir želdinius būtina išsaugoti kaip estetiškai, ekologiškai, istoriškai ir kultūrai svarbius kraštovaizdžio elementus. Šaligatvį nuo paukščių padėtų apsaugoti specialios apsaugos ant pastato konstrukcijų, tačiau taip pat galima pastebėti, kad daromas poveikis yra minimalus, šaligatvio valymą siūloma įtraukti tarp užsakymų aplinkos tvarkymo darbus viešose miesto erdvėse teikiančioms įmonėms.

11. Komisija siūlo suplanuoti želdinių apžiūrą dalyvaujant vietos bendruomenės ir darbų vykdytojų atstovams, siekiant išsiaiškinti dėl medžių tvarkymo prioritetų ir konkrečių priemonių.

Kilus klausimų arba neaiškumų, susisiekti su Komisija (el. p. zeldynukomisija@gmail.com).

Pasitarimo pirmininkas

Saigius Kalėdinis

Pasitarimo sekretorė

Alta Louē Laitė